

Zarządzanie kryzysowe na poziomie gminy

Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o *zarządzaniu kryzysowym* określa organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego oraz ich zadania i zasady działania w tej dziedzinie, a także zasady finansowania zadań zarządzania kryzysowego.

Zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Definicja ta potwierdza istnienie czterech faz zarządzania kryzysowego, do których należy:

Faza zapobiegania – polegająca na realizacji przedsięwzięć mających na celu zredukowanie prawdopodobieństwa lub całkowite wykluczenie możliwości wystąpienia sytuacji kryzysowych albo w znacznym stopniu ograniczających ich skutki.

Faza przygotowania – polegająca na podejmowaniu działań planistycznych, na wszystkich szczeblach administracji, dotyczących sposobów reagowania na czas wystąpienia różnego rodzaju sytuacji kryzysowych, umożliwiających wpływ na ich przebieg w celu zmniejszenia negatywnych skutków tych zdarzeń. Faza ta obejmuje również działania mające na celu powiększenie zasobów sił i środków niezbędnych do efektywnego reagowania, zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia.

Faza reagowania – polegająca na podejmowaniu działań w celu udzielania pomocy poszkodowanym, zahamowania rozwoju występujących zagrożeń oraz ograniczenia strat i zniszczeń.

Faza odbudowy – polegająca na realizacji zadań mających na celu przywrócenie zdolności reagowania, odbudowę zapasów służb ratowniczych oraz odtwarzanie kluczowej dla funkcjonowania danego

obszaru infrastruktury energetycznej, paliwowej, telekomunikacyjnej, transportowej oraz funkcjonowania innych ważnych usług, np. dostarczania wody.

Sytuacja kryzysowa – należy przez to rozumieć sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującego znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków.

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest burmistrz. Do zadań burmistrza w sprawach zarządzania kryzysowego należy kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy oraz realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego. Z zakresu zadań dotyczących planowania cywilnego do obowiązków burmistrza należy opracowanie gminnego planu zarządzania kryzysowego i przedłożenie go staroście do zatwierdzenia. (*Opracowany jest Plan Zarządzania Kryzysowego Gminy Olecko, który składa się z planu głównego oraz 15 załączników funkcjonalnych. W Planie tym opracowane są procedury postępowania w przypadku wystąpienia zdarzeń jakie mogą mieć miejsce na terenie gminy*);

Ponadto do zadań burmistrza należy współpraca z Szefem Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie przeciwdziałania, zapobiegania i usuwania zdarzeń o charakterze terrorystycznym oraz zadania z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

Infrastruktura krytyczna – to systemy oraz wchodzące w ich skład, powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców. Infrastruktura krytyczna obejmuje systemy:

- zaopatrzenia w energię i paliwa,
- łączności i sieci teleinformatycznych,
- finansowe,
- zaopatrzenia w żywność i wodę,
- ochrony zdrowia,
- transportowe i komunikacyjne,
- ratownicze,

- zapewniające ciągłość działania administracji publicznej,
- produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych.

Organem pomocniczym burmistrza w zarządzaniu kryzysowym jest **gminny zespół zarządzania kryzysowego**. Zespół powoływany jest przez wójta, burmistrza i wykonuje na obszarze gminy zadania związane z oceną występujących i potencjalnych zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo publiczne. W skład gminnego zespołu, którego pracami kieruje wójt, burmistrz, wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w urzędzie i gminnych jednostkach organizacyjnych.

W razie potrzeby do pracy w zespole mogą być również zapraszane inne osoby. (*Burmistrz powołał Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego Zarządzeniem Nr ORN.0050.120.2013 z dnia 9 grudnia 2013r.*)

Na mocy ustawy burmistrz, na obszarze gminy zapewnia realizację takich zadań, jak:

- całodobowe alarmowanie członków gminnego zespołu zarządzania kryzysowego a w sytuacjach kryzysowych zapewnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji oraz dokumentowania prowadzonych czynności;
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej (*gminnymi, powiatowym, wojewódzkim*);
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności. (*Zarządzenie Nr ORN.0050106.2015 r. Burmistrz Olecka - Szef Obrony Cywilnej Gminy z dnia 23 czerwca 2015r. w sprawie przygotowania i zapewnienia działania Systemu Wykrywania i Alarmowania (SWA) oraz Systemu Wczesnego Ostrzegania (SWO) na terenie gminy Olecko oraz tworzenia i funkcjonowania formacji obrony cywilnej przewidzianych do wykonywania zadań specjalnych i ogólnych. Opracowany jest Plan Działania Systemu Wykrywania i Alarmowania Gminy Olecko oraz Plan Działania Drużyny Wykrywania i Alarmowania i Plan Działania Plutonu Ratownictwa Ogólnego*);
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne.

Obowiązek podjęcia działań w zakresie zarządzania kryzysowego spoczywa na tym organie właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego, który pierwszy otrzymał informację o wystąpieniu zagrożeń. Organ ten niezwłocznie informuje o zaistniałym zdarzeniu organy odpowiednio wyższego i niższego szczebla, przedstawiając jednocześnie swoją ocenę oraz informację o zamierzonych działaniach.

Finansowanie zarządzania kryzysowego

Finansowanie wykonywania zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego na poziomie gminnym planuje się w ramach budżetu gminy na dany rok budżetowy.

Na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jednostki samorządu terytorialnego otrzymują z budżetu państwa dotacje celowe. W 2016 roku gmina nie otrzymała takiej dotacji.

Dotacje mogą być także przyznawane na dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu zarządzania kryzysowego(w przypadku zaistniałych zdarzeń).

W budżecie gminy jest co roku tworzona rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5 % wydatków budżetu gminy, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

W 2016 roku w budżecie gminy rezerwa celowa wynosi 175 000 zł.

Z up. Burmistrza
Ewa Zalewska-Drozd
Kierownik Wydziału Spraw
Obywatelskich, Zdrowia i Działalności
Gminnej

System zarządzania kryzysowego w Polsce jest wieloszczeblowy i składa się z następujących komponentów:

- organów zarządzania kryzysowego,
- organów opiniodawczo-doradczych właściwych w sprawach inicjowania i koordynowania działań podejmowanych w zakresie zarządzania kryzysowego,
- centrów zarządzania kryzysowego, utrzymujących 24-godzinną gotowość do podjęcia działań.

Zarządzanie kryzysowe w Polsce jest realizowane na wszystkich szczeblach administracji publicznej. Poniższa tabela przedstawia jego organy na poszczególnych szczeblach administracji.

SYSTEM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO				
Szczebel administracyjny	Organ zarządzania kryzysowego	Organ opiniodawczo – doradczy	Komórka administracji publicznej właściwa w sprawach zarządzania kryzysowego	Centrum zarządzania kryzysowego
Centralny	Rada Ministrów	Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego	Rządowe Centrum Bezpieczeństwa	Rządowe Centrum Bezpieczeństwa
Resortowy	Minister kierujący działem administracji rządowej/ Kierownik organu centralnego	Zespół Zarządzania Kryzysowego ministerstwa/urzędu centralnego	Komórka ministerstwa lub urzędu centralnego właściwa w sprawach zarządzania kryzysowego (np. Biuro, Departament)	Centrum zarządzania kryzysowego ministerstwa/urzędu centralnego
Wojewódzki	Wojewoda	Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego
Powiatowy	Starosta	Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego	Komórka starostwa powiatowego właściwa w sprawach zarządzania kryzysowego	Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego
Gminny	Wójt/ Burmistrz/ Prezydent Miasta	Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego	Komórka urzędu gminy właściwa w sprawach zarządzania kryzysowego	Mogą być utworzone Gminne Centra Zarządzania Kryzysowego (nie ma obowiązku ustawowego)

Opracowanie na podstawie: www.rcb.gov.pl

ORN, 0012. 3, 9. 2016

ZADANIA W SPRAWACH ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

<p>Rada Ministrów (art. 7)</p>	<p>Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych (art. 12 ust. 1 - 2)</p>	<p>WOJEWODA (art. 14)</p>	<p>STAROSTA (art. 17)</p>	<p>WÓJT/BURMISTRZ/ PREZYDENT MIASTA (art. 19)</p>
<p>Art. 7.1. Rada Ministrów sprawuje zarządzanie kryzysowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p>	<p>Art. 12. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej oraz kierownicy urzędów centralnych realizują, zgodnie z zakresem swojej właściwości, zadania dotyczące zarządzania kryzysowego.</p> <p>2. Ministrowie i kierownicy, o których mowa w ust. 1, opracowują plany zarządzania kryzysowego (...)</p>	<p>Art. 14.1. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie województwa jest wojewoda.</p> <p>2. Do zadań wojewody w sprawach zarządzania kryzysowego należą:</p> <p>1) kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie województwa;</p> <p>2) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:</p> <p>a) wydawanie starostom zaleceń do powiatowych planów zarządzania kryzysowego,</p> <p>b) zatwierdzanie powiatowych planów zarządzania kryzysowego,</p>	<p>Art. 17.1. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na obszarze powiatu jest starosta jako przewodniczący zarządu powiatu.</p> <p>2. Do zadań starosty w sprawach zarządzania kryzysowego należą:</p> <p>1) kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie powiatu;</p> <p>2) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:</p> <p>a) opracowywanie i przedkładanie wojewodzie do zatwierdzenia powiatowego planu zarządzania kryzysowego,</p> <p>b) realizacja zaleceń do powiatowych planów zarządzania kryzysowego,</p>	<p>Art. 19.1. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest wójt, burmistrz, prezydent miasta.</p> <p>2. Do zadań wójta, burmistrza, prezydenta miasta w sprawach zarządzania kryzysowego należą:</p> <p>1) kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy;</p> <p>2) realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:</p> <p>a) realizacja zaleceń do gminnego planu zarządzania kryzysowego,</p> <p>b) opracowywanie i przedkładanie staroście do zatwierdzenia gminnego planu zarządzania kryzysowego,</p>
<p>2. W przypadkach niecierpiących zwłoki zarządzanie kryzysowe sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, zawiadamiając niezwłocznie o swoich działaniach Prezesa Rady Ministrów.</p>				

<p>3. Decyzje podjęte przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych podlegają rozpatrzeniu na najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów.</p> <p>4. Prezes Rady Ministrów, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, określa, w drodze zarządzenia, wykaz przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego z uwzględnieniem zobowiązań wynikających z członkostwa w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego oraz organy odpowiedzialne za ich uruchamianie.</p>		<p>c) przygotowywanie i przedkładanie do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych wojewódzkiego planu zarządzania kryzysowego,</p> <p>d) realizacja wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego;</p> <p>3) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego;</p> <p>4) wnioskowanie o użycie pododdziałów lub oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25 ust. 3;</p> <p>5) wykonywanie przedsięwzięć wynikających z dokumentów planistycznych wykonywanych w ramach planowania operacyjnego realizowanego w województwie;</p> <p>6) zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;</p>	<p>c) wydawanie organom gminy zaleceń do gminnego planu zarządzania kryzysowego,</p> <p>d) zatwierdzenie gminnego planu zarządzania kryzysowego;</p> <p>3) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego;</p>	<p>3) zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego;</p> <p>-</p>
			<p>4) wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania powiatów i miast na prawach powiatu;</p> <p>5) zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;</p>	<p>4) wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania gmin i miast o statusie miasta;</p> <p>5) zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;</p>

<p>Art. 8 ust. 1. Przy Radzie Ministrów tworzy się Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, (...) jako organ opiniotwórczo-doradczy właściwy w sprawach inicjowania i koordynowania działań podejmowanych w zakresie zarządzania kryzysowego.</p>	<p>Art. 12a ust. 1. Zadania z zakresu przeciwdziałania, zapobiegania i usuwania skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym są realizowane we współpracy z organami administracji rządowej właściwymi w tych sprawach, w szczególności z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.</p>	<p>6a) współdziałanie z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i usuwania skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;</p>	<p>5a) współdziałanie z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie przeciwdziałania, zapobiegania i usuwania skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;</p>	<p>5a) współdziałanie z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie przeciwdziałania, zapobiegania i usuwania skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;</p>
<p>Art. 12 ust. 2b. Ministrowie i kierownicy, o których mowa w ust. 1, na potrzeby realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego tworzą zespoły zarządzania kryzysowego, (...)</p> <p>4. Ministrowie i kierownicy, o których mowa w ust. 1, określają, w drodze zarządzania, skład organizacji, skład oraz miejsce i tryb pracy zespołów zarządzania kryzysowego.</p>	<p>7) organizacja wykonania zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej;</p>	<p>6) organizacja i realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.</p>	<p>6) organizacja i realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.</p>	<p>Art. 19 ust. 3. Zadania, o których mowa w ust. 2, wójt, burmistrz, prezydent miasta wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej urzędu gminy (miasta) właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego.</p>
<p>Art. 12 ust. 2b. Ministrowie i kierownicy, o których mowa w ust. 1, na potrzeby realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego tworzą zespoły zarządzania kryzysowego, (...)</p> <p>4. Ministrowie i kierownicy, o których mowa w ust. 1, określają, w drodze zarządzania, skład organizacji, skład oraz miejsce i tryb pracy zespołów zarządzania kryzysowego.</p>	<p>7. Organem pomocniczym wojewody w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, powoływany przez wojewodę, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy (...)</p>	<p>Art. 17 ust. 3. Zadania, o których mowa w ust. 2, starosta wykonuje przy pomocy powiatowej administracji zespolonej i jednostek organizacyjnych powiatu.</p> <p>4. Starosta wykonuje zadania zarządzania kryzysowego przy pomocy powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego powołanego przez starostę, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy, (...).</p>	<p>4. Organem pomocniczym wójta, burmistrza, prezydenta miasta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest gminny zespół zarządzania kryzysowego powoływany przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy, (...).</p>	<p>4. Organem pomocniczym wójta, burmistrza, prezydenta miasta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest gminny zespół zarządzania kryzysowego powoływany przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy, (...).</p>